

پایان شب سیه

حسن لطفی: آیدا پناهنده از همان زمانی که فیلم کوتاه میساخت، نشان داد بلد است در عین دوری از اغراق و استفاده از ویژگی فیلم‌های ملودرام سطحی چگونه داستان فیلمش را به نحو جذابی بیان کند. طوری که هم بیننده تحت تاثیر قرار گیرد و هم نیاز به خلق صحنه‌ای تصنعی و پرسوز و گداز نباشد. حالا پس از خاتمه یا بهتر بگویم اکران بخش پایانی سریال در «انتهای شب» می‌توان اعلام کرد او در کارنامه فیلمسازیش به نقطه خوبی رسیده و این سریال ادامه قدرتمندی برای نشان دادن رشد و بالندگی او در دنیای هنر هفتم است.

او و فیلمنامه‌نویس همراهش (ارسلان امیری) در کنار بیان درست و پرکشش داستانی که در نگاه اول تکراری به نظر می‌رسد، توانسته‌اند نگاهی متفاوت به روابط میان زن و مرد، عشق، پدرانگی، هنر، هنرمند و... داشته باشند. البته این نگاه متفاوت زمانی ارزشمندتر به نظر می‌رسد که با تماشای بخش‌هایی از این سریال درمی‌یابیم ممیزی‌های سلیقه‌ای چگونه روابط انسانی (خصوصاً ارتباط پسر و مادر و زن و شوهر) را دچار اعوجاج کرده است. ممیزی سلیقه‌ای که هیچ ربطی به قوانین شرعی و رسمی کشور ندارد.

آیدا پناهنده با هوشمندی تمام در سه صحنه تاثیرگذار با عبور از خط قرمزهای ترسیمی توسط ممیزان رسمی و غیررسمی (مکتوب و غیرمکتوب) نمایش روابط انسانی در سینما و تلویزیون سال‌های اخیر ایران را ارتقا داده است. این اتفاق در قسمت پایانی و در زمان تنهایی پسر و مادر (پارسا پیروزفر و احترام برومند) و بوسیدن دست مادر توسط پسر و نوازش گونه مادر توسط پسر به اوج می‌رسد. البته پیش از آن نوازش گل‌های پرپر شده‌ای که دستان زن آنها را لمس کرده توسط مرد نیز صحنه زیبا و تاثیرگذار دیگری ساخته است. هر چند این صحنه و صحنه رقص مادر و پسر در یکی از قسمت‌های قبلی مخالفانی دارد، اما به نظر می‌رسد زمان بازنگری در خطوط قرمز برای نشان دادن روابط انسانی در فیلم‌ها رسیده است. با توجه به ویژگی‌های فیلم و قوانینی که در شرع برای ما گذاشته است، رسیدن به این موقعیت دشوار نیست. اگر چه بخشی از این امکانات و قابلیت‌ها توسط تعدادی از مسوولان سینمایی (خصوصاً عبدالله اسفندیاری) در دهه هفتاد مطرح شد و با برخورد تند افراد سنگر گرفته پشت تفکر همیشه نگران روانه بایگانی شد، اما به نظر می‌رسد حالا دیگر نوبت توجه

بیش تر به خواسته معقول بخش قابل توجهی از فیلمسازان و بینندگان سینما فرا رسیده است . خواسته‌ای که توجه به آن می‌تواند هیچ ارتباطی با افزایش ابتدال در سینما نداشته باشد. نمونه‌اش سریال در انتهای شب است که به خوبی تصویرگر پایان شب سیه است.